

Peiling vermoedens kindermishandeling

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Ministerie
van Justitie en Veiligheid

januari 2019

Contact: Maaïke Jongma

T: 050-3171777

E: maaïkejongsma@kiononderzoek.nl

Groningen / Haarlem

W: www.kiononderzoek.nl

Achtergrond onderzoek en methode

- **Doel:** Achterhalen hoeveel Nederlanders weleens kindermishandeling hebben vermoed en wat men met deze vermoedens heeft gedaan.
- **Doelgroep:** Nederlanders van 18 jaar en ouder die weleens kindermishandeling hebben vermoed.
- **Methode:** online onderzoek met uitnodiging via e-mail of via de PanelWizard app
- **Veldwerkperiode:** 18 t/m 22 januari 2019
- **Behaald responspercentage:** 56%
- **Netto steekproef:** 1002 volledige vragenlijsten
- **Maximale afwijking:** bij een betrouwbaarheid van 95% zal de steekproefuitkomst maximaal 3,1% afwijken van de werkelijke situatie (als alle Nederlanders in de doelgroep ondervraagd zouden zijn)

Vermoedens van kindermishandeling

Bijna vier op de tien Nederlanders hebben weleens kindermishandeling vermoed

Heeft u ooit een (sterk) vermoeden gehad dat een kind in uw omgeving thuis emotioneel of lichamelijk werd mishandeld? U kunt meerdere antwoorden geven.

NB: het gaat hierbij niet om vermoedens die u als professional die met kinderen werkt (leerkracht, huisarts, hulpverlener) tijdens uw werk heeft gehad.

Crossing naar geslacht

	Man	Vrouw
Ja, ik ben hier weleens (vrijwel) zeker van geweest	9,2	13,8
Ja, ik heb hier weleens over getwijfeld	25,2	29,4
Nee, nooit	65,9	57,6

N 1320 1343

Significant hoger

Significant lager

Conclusies:

- Bijna vier op de tien Nederlanders van 18 jaar en ouder hebben weleens kindermishandeling vermoed (39%).
- Ruim een kwart heeft weleens getwijfeld over kindermishandeling (27%) en ruim een tiende is hier (ook) weleens (vrijwel) zeker van geweest (12%).
- Vrouwen hebben vaker een vermoeden gehad van kindermishandeling. Ze hebben hier zowel vaker weleens over getwijfeld (29% vs. 25%) als weleens (vrijwel) zeker geweest van kindermishandeling (14% vs. 9%). Mannen hebben vaker nooit een vermoeden gehad (66% vs. 58%).
- Mensen woonachtig in een zeer sterk stedelijk gebied (>2500 adressen per km²) hebben vaker nooit een vermoeden gehad van kindermishandeling (66% vs. 62% in minder stedelijke gebieden).

Toelichting:

Bij deze vraag kon men meerdere antwoorden geven. De percentages tellen daardoor op tot meer dan 100%.

Degenen die nooit een vermoeden hebben gehad van kindermishandeling hebben hierna geen vragen meer beantwoord. Men kon kiezen voor de optie 'hier beantwoord ik liever geen vragen over' (niet getoond in rapportage). Ook zij werden naar het einde van de vragenlijst geleid.

Wanneer was het en hoe sterk was het vermoeden

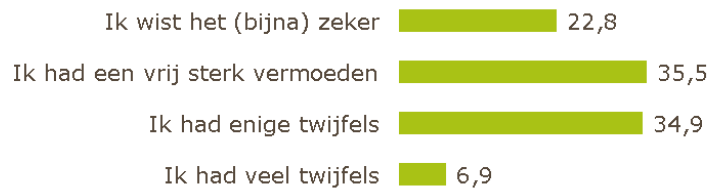
Ruim een derde heeft in afgelopen 2 jaar kindermishandeling vermoed. Ruim de helft had (zeer) sterke vermoedens

Hoe lang is het geleden dat u voor het laatst een vermoeden had dat een kind werd mishandeld?

N 1018

Hoe sterk was uw vermoeden toen?

N 1006

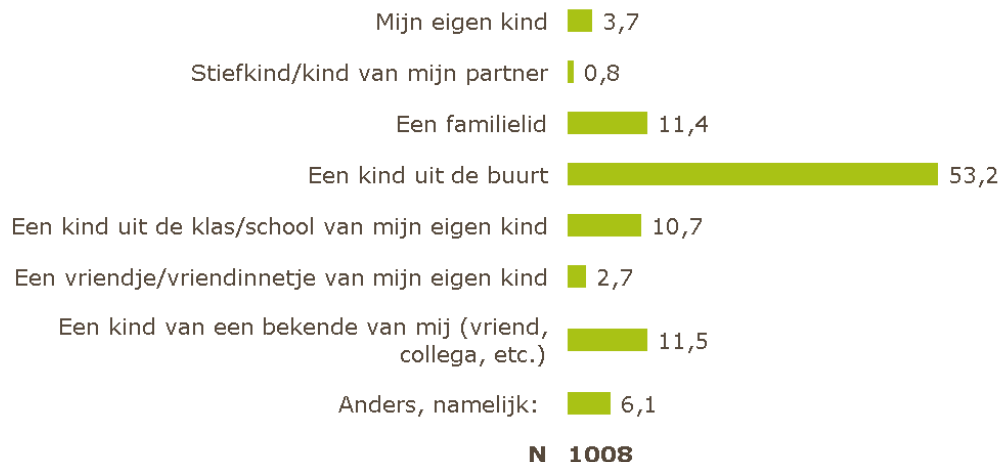
Conclusies:

- De laatste keer dat men een vermoeden had van kindermishandeling was in ruim een derde van de gevallen in de laatste twee jaar (36%). Voor ruim een vijfde was dit langer dan 10 jaar geleden (22%).
- Bij de meerderheid ging het om een (zeer) sterk vermoeden (58%). Vier op de tien hadden hier (veel) twijfels over (42%).

Relatie tot kind

Vermoedens bestonden het vaakst bij kinderen uit de buurt

Denkt u terug aan de laatste keer dat u kindermishandeling vermoedde. Wat is uw relatie tot het kind?

Conclusies:

- Bij de meerderheid van de vermoedens van kindermishandeling gaat het om kinderen uit de buurt (53%). Andere veelgenoemde relaties zijn kinderen van bekenden (12%), familieleden (buiten het eigen gezin) en kinderen uit de klas van hun eigen kind (beide 11%).
- In Utrecht (69% vs. 52%) en Friesland (67% vs. 53%) ging het vaker om een kind uit de buurt. In Zuid-Holland juist minder vaak (47% vs. 55%). In Zuid-Holland zijn de vermoedens vaker bij een familielid (15% vs. 10%) of een vriendje/vriendinnetje uit de klas van het eigen kind (5% vs. 2%). In Limburg gaat het vaker om een kind van een bekende (20% vs. 11%).

Significant hoger

Significant lager

Actie ondernomen (1)

Vermoedens vaakst besproken met partner

Wat heeft u, de laatste keer dat u kindermishandeling vermoedde, gedaan met uw vermoedens van kindermishandeling?

N 1005

	%
Alleen besproken met partner	17,5
Besproken met anderen (evt. ook met partner)	65,5
Niet besproken	13,7
Weet ik niet	3,3

N 1005

Conclusies:

- Twee derde van degenen die kindermishandeling vermoedden, hebben hierover gesproken/contact gehad met iemand buiten hun eigen omgeving (65%). Een groot deel van deze groep sprak hierover ook nog met de eigen partner (42%).
- Drie op de tien bespraken hun vermoedens alleen met hun partner of spraken hier helemaal (nog) niet over (31%).
- Als er werd gesproken met iemand buiten het eigen huis, deed men dit vooral met een eigen bekende of een bekende van de ouder(s).

Toelichting:

Bij deze vraag kon men meerdere antwoorden geven. De percentages tellen daardoor op tot meer dan 100%.

Actie ondernomen (2)

Jongeren en stedelingen hebben vermoedens minst vaak besproken

Crossing naar leeftijd

	jonger dan 30 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60 jaar en ouder
Ik heb hierover gesproken met mijn partner	24,6	59,5	53,2	45,0	46,4
Ik heb hierover gesproken met een familielid/bekende die het kind/gezin <u>niet</u> kent	29,2	24,3	15,3	12,0	12,4
Ik heb hierover gesproken met een bekende van de ouder(s) zoals bijvoorbeeld burens, vrienden of familie	16,9	18,9	17,7	15,8	19,2
Ik heb hierover gesproken met het kind zelf	15,4	13,5	5,9	8,1	11,6
Ik heb hierover gesproken met een ouder van het kind	4,6	8,8	8,9	8,6	16,4
Ik heb contact opgenomen met Veilig Thuis	5,1	12,8	13,3	9,6	7,6
Ik heb hierover gesproken met de leraar van het kind	8,2	8,1	9,9	13,9	4,0
Ik heb contact opgenomen met de politie	1,5	4,7	6,4	6,2	4,8
Ik heb hierover gesproken met een (huis)arts	1,0	6,1	3,9	3,3	7,6
Anders, namelijk:	7,2	2,7	8,9	7,7	9,6
Ik heb deze vermoedens (nog) niet uitgesproken of er iets meegedaan	21,5	8,8	12,3	12,9	12,4
Weet ik niet meer	6,7	2,0	2,0	4,3	1,6
N	195	148	203	209	250

Significant hoger

Significant lager

Conclusies:

- Jongeren geven vaker aan hun vermoedens (nog) niet uitgesproken te hebben of actie te hebben ondernomen (22% <30 jaar vs. 12% 30 jaar en ouder). Zij spraken vaker met een bekende die het gezin niet kent (29% vs. 15%) en/of met het kind zelf (15% vs. 10%). Zij spraken juist minder vaak met hun partner (25% vs. 50%), een ouder van het kind (5% vs. 11%), Veilig Thuis (5% vs. 11%), de politie (2% vs. 6%) en/of een (huis)arts (1% vs. 5%).
- Ouderen spraken hun vermoedens vaker uit tegenover een ouder van het kind (16% 60 jaar en ouder vs. 8% jonger dan 60) en/of een (huis)arts (8% vs. 3%).
- Mannen bespraken hun vermoeden vaker met hun partner (50% vs. 42%), vrouwen vaker met een bekende van de ouder(s) (21% vs. 14%) en/of een (huis)arts (6% vs. 3%).
- Inwoners van zeer sterk stedelijke gebieden (>2500 adressen per km²) hebben minder vaak hun vermoedens uitgesproken naar hun partner (33% vs. 48%) en/of een ouder van het kind (5% vs. 11%). Ze hebben deze vermoedens juist vaker (nog) helemaal niet geuit (19% vs. 13%).

Toelichting:

Bij deze vraag kon men meerdere antwoorden geven. De percentages tellen daardoor op tot meer dan 100%.

Waarom actie ondernomen

Verbetering situatie kind belangrijkste reden voor bespreken vermoedens

Waarom heeft u deze vermoedens uitgesproken of er iets mee gedaan?

N 834

Conclusies:

- Meer dan vier op de tien hebben hun vermoedens uitgesproken of hier iets mee gedaan omdat ze de situatie voor het kind wilden verbeteren en/of om er zeker van te zijn dat hun vermoeden klopte (resp. 49% en 44%).
- Rond een vijfde vond (ook) dat het gezin professionele hulp nodig had en/of wilde hulp zoeken voor het gezin (resp. 22% en 18%).
- Mensen van 60 jaar en ouder (30% vs. 19%), laagopgeleiden (28% vs. 19%) en inwoners van Drenthe (37% vs. 21%) geven vaker aan dat ze vonden dat het gezin professionele hulp nodig had.

Toelichting:

Bij deze vraag kon men meerdere antwoorden geven. De percentages tellen daardoor op tot meer dan 100%.

Deze vraag is alleen gesteld indien men de vermoedens van kindermishandeling heeft uitgesproken.

Waarom geen actie ondernomen

Twijfel belangrijkste reden om niets te doen met vermoedens

Waarom heeft u deze vermoedens (nog) niet uitgesproken of er iets meegedaan?

N 137

Conclusies:

- De helft van de mensen die hun vermoedens (nog) niet uit hebben gesproken of er iets mee hebben gedaan twijfel(d)en te erg over de situatie (50%). Drie op de tien wilden (ook) eerst zeker zijn van de situatie (30%) en bijna een kwart vond zichzelf niet de aangewezen persoon om hierover te beginnen (23%).
- Een op de zes wist niet wat ze moesten doen met hun vermoedens van kindermishandeling (17%).
- Ook angst speelt voor sommigen een rol; voor de gevolgen voor het kind (10%), voor zichzelf of de eigen omgeving (7%), voor de gevolgen voor het gezin in kwestie (6%) en/of voor de eigen relatie met het gezin (3%).

Toelichting:

Bij deze vraag kon men meerdere antwoorden geven. De percentages tellen daardoor op tot meer dan 100%.

Deze vraag is alleen gesteld indien men de vermoedens van kindermishandeling niet heeft uitgesproken.

Was het kindermishandeling?

Driekwart van de gevallen, waarover duidelijkheid was, daadwerkelijk sprake van kindermishandeling

Was er, de laatste keer dat u kindermishandeling vermoedde, ook daadwerkelijk sprake van kindermishandeling?

Crossing naar geslacht

	Man	Vrouw
Ja, er was sprake van kindermishandeling	26,4	28,8
Nee, er was <u>geen</u> sprake van kindermishandeling	13,5	7,9
Dit is mij (nog) niet duidelijk geworden	60,1	63,4
N	444	560

Significant hoger

Significant lager

Conclusies:

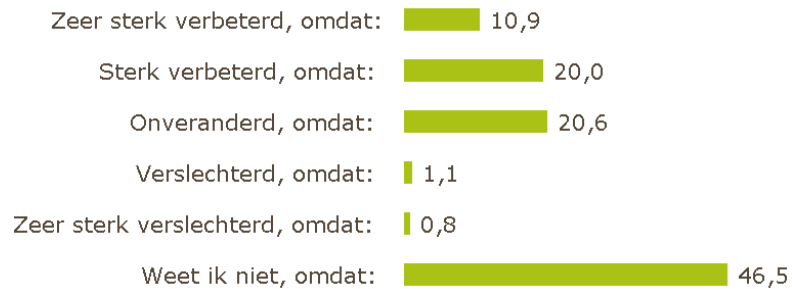
- Bij ruim zes op de tien vermoedens van kindermishandeling is, bij degenen die het vermoedden, nooit duidelijk geworden of er ook echt sprake was van kindermishandeling (62%).
- Van de vermoedens waarvan achteraf wél bekend is geworden of er sprake was van kindermishandeling bleek in bijna driekwart van de gevallen wel degelijk sprake van kindermishandeling (73%).
- Bij verdenkingen van mannen was er vaker geen sprake van kindermishandeling (14% vs. 8%).

Huidige situatie kind

Situatie van het kind na uitspreken vermoedens van kindermishandeling veelal verbeterd

Kunt u aangeven in hoeverre de situatie van het kind is veranderd nadat u in actie bent gekomen / uw vermoedens hebt uitgesproken?

U kunt uw antwoord toelichten, maar dit is niet verplicht.

N 833

Conclusies:

- Iets minder dan de helft weet niet of de situatie van het kind is verbeterd nadat ze hun vermoedens hadden uitgesproken (47%). Veelgenoemde reden is dat het kind uit het zicht is verdwenen, zowel door een verhuizing, overplaatsing naar een andere school of dat er geen contact meer is met het kind.
- Van degenen die hier wel zicht op hadden, geeft meer dan de helft aan dat de situatie van het kind is verbeterd (58%). Vier op de tien van deze groep geven aan dat de situatie onveranderd is gebleven (39%) en slechts een klein deel zegt dat de situatie verslechterd is (4%).
- Bij een (zeer) sterk verbeterde situatie wordt vaak genoemd dat het kind uit huis is geplaatst/op zichzelf is gaan wonen, uit de situatie weg is genomen of dat er (goede) professionele hulp is gekomen voor het gezin. Daarnaast wordt vaak opgemerkt dat het kind er beter/gelukkiger uit ziet.
- Bij een onveranderde situatie wordt vaak aangehaald dat er geen sprake was van kindermishandeling of dat ze geen (echte) actie hadden ondernomen. Daarnaast merkt men vaak geen verandering te zien in de situatie/bij het kind. In sommige gevallen wordt gesproken van ontkenning van de situatie en weigering van hulp.
- In gevallen waarbij de situatie (zeer sterk) is verslechterd worden een aantal schrijvende gevallen genoemd waarbij hulp niet of te laat kwam.

Samenvatting

- Vier op de tien Nederlanders van 18 jaar en ouder hebben weleens een vermoeden gehad van kindermishandeling. De laatste keer dat men kindermishandeling vermoedde was dit voor een meerderheid een (zeer) sterk vermoeden. In ruim een derde van deze gevallen was dit minder dan 2 jaar geleden. Voor ruim een vijfde was dit langer dan 10 jaar geleden.
- Vermoedens van kindermishandeling spelen veruit het vaakst bij kinderen uit de buurt. Voor meer dan de helft was het bij de laatste keer dat ze kindermishandeling vermoedden een kind uit de buurt.
- Ruim acht op de tien hebben zijn of haar vermoedens besproken en/of heeft actie ondernomen naar aanleiding van het laatste vermoeden van kindermishandeling.
- Het vaakst spraken ze hierover met hun partner. Twee derde besprak deze vermoedens (ook) met iemand anders dan hun partner; een derde besprak deze vermoedens niet of alleen met hun eigen partner.
- Vermoedens van kindermishandeling worden vooral besproken omdat men de situatie van het kind wilde verbeteren en/of zeker wilde zijn of de vermoedens klopten. Belangrijkste reden om vermoedens niet uit te spreken is (grote) twijfel over de situatie. Daarnaast wordt ook vaak genoemd dat men eerst zeker wilde zijn van de situatie en/of dat ze zichzelf niet de aangewezen persoon vonden om hierover te beginnen.
- Voor ruim zes op de tien mensen die kindermishandeling vermoedden is de laatste keer nooit duidelijk geworden of er daadwerkelijk sprake was van kindermishandeling. Daar waar dit wél duidelijk is geworden bleek bij driekwart wel degelijk sprake van mishandeling.
- Na het uitspreken van de vermoedens van kindermishandeling is in bijna de helft van de gevallen onduidelijk of de situatie van het kind verbeterd is. In drie op de tien gevallen is de situatie van het kind (zeer) sterk verbeterd, bij een vijfde is de situatie onveranderd en bij slechts 2% is de situatie (zeer sterk) verslechterd.

Onderzoeksverantwoording

Algemene onderzoeksgegevens

Kindermishandeling

Onderzoeksmethode	Online
Steekproef	Nederlanders van 18 jaar en ouder
Bron	PanelWizard
Bruto steekproef	5292
Netto steekproef (# op vrg 1)	2701
Na selectie (# op vrg 2)	1018
Volledige vragenlijsten (netto)	1002
Responspercentage	56%
Datum start veldwerk	18-jan
Datum veldwerk gereed	22-jan
Betrouwbaarheidsniveau*	95%
Maximale afwijking*	3,1%
Representatief naar:	Geslacht, leeftijd, gezinssituatie, arbeidsparticipatie, opleiding, regio, provincie
Weging	Niet van toepassing

Respons breakdown

	aantal
bruto steekproef	5292
bouncers (schatting)	212
buiten selectie	1683 <i>Nooit mishandeling vermoed/wil geen vragen beantwoorden</i>
verwijderd na datacheck	157
afgebroken vragenlijsten	16
geen medewerking	2222
Volledige vragenlijsten	1002

* Bij 1002 afgenomen vragenlijsten valt met een betrouwbaarheid van 95% te concluderen dat de steekproefuitkomst maximaal 3,1% kan afwijken van de werkelijke situatie (als alle Nederlanders in de doelgroep ondervraagd zouden zijn).

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van ISO 20252 (marktonderzoek) en ISO 26362 (access panels)

Geslacht	% gewenst**	% behaald
Man	49,3	49,6
Vrouw	50,7	50,4
N		2701

Leeftijd	% gewenst**	% behaald
18-29 jaar	18,8	17,1
30-39 jaar	15,1	14,3
40-49 jaar	17,8	17,8
50-59 jaar	17,9	19,0
60 jaar en ouder	30,4	31,8
N		2701

Gezinssituatie	% gewenst**	% behaald
Eénpersoons	21,9	22,8
Meerpersoons (zonder kinderen <18)	49,2	50,6
Meerpersoons met kinderen (jongste <13)	20,9	19,4
Meerpersoons met kinderen (jongste 13-17)	8,1	7,1
N		2701

Arbeidsparticipatie	% gewenst**	% behaald
Fulltime (35 uur of meer)	31,9	32,0
Parttime (12 t/m 34 uur)	21,8	20,7
Niet werkend (0 t/m 11 uur)	46,3	47,3
N		2701

Opleiding	% gewenst**	% behaald
Laag	29,8	29,0
Midden	42,7	42,7
Hoog	27,5	28,4
N		2701

Regio	% gewenst**	% behaald
Noord-Nederland	10,1	11,2
Oost-Nederland	20,8	20,5
Zuid-Nederland	23,9	22,8
West-Nederland	45,2	45,6
N		2701

** Dit is de verdeling zoals die in heel Nederland is binnen de gewenste selectie

(o.b.v. de Gouden Standaard van de MOA)

Provincie	% gewenst**	% behaald
Drenthe	2,8	3,5
Flevoland	2,2	2,0
Friesland	3,7	4,1
Gelderland	12,0	11,9
Groningen	3,4	3,6
Limburg	6,8	6,6
Noord-Brabant	14,8	13,7
Noord-Holland	16,6	15,3
Overijssel	6,6	6,6
Utrecht	7,4	6,8
Zeeland	2,2	2,4
Zuid-Holland	21,4	23,5
N		2701

** Dit is de verdeling zoals die in heel Nederland is binnen de gewenste selectie

(o.b.v. de Gouden Standaard van de MOA)

- PanelWizard is het onderzoekspanel van Kien onderzoek
- 35.000 leden van 16 jaar en ouder
- Dwarsdoorsnee van de Nederlandse bevolking of specifieke doelgroepen (bv. boodschappers, beleggers, allochtonen, ouders van baby's, etc.)
- Panelleden geven vooraf toestemming voor deelname
- Hoge en betrouwbare respons, door beloning en terugkoppeling
- Representativiteit en (serieuze) medewerking worden voortdurend gecontroleerd en bewaakt
- ISO-gecertificeerd (ISO 20252 en 26362)
- Hanteert de Gouden Standaard van MOA

